

El llenguatge

L'imperatiu (III)

14/X/1939

El mode Imperatiu no és l'únic de què ens servim per a donar ordres. Recorrem també sovint a alguns temps d'altres modes i a certes perifrasis, amb què podem expressar d'una manera més matissada el caràcter divers que poden revestir les ordres, en les quals hem d'incloure tant els manaments rigorosos i ineludibles com els simples consells, admonicions, suggeriments, etc.

Les prescripcions de caràcter legal o moral s'expressen usualment per mitjà de les formes del futur simple: La comissió es reunirà un cop cada mes, Les sol·licituds es presentaran per duplicat, No mataràs, Fareu el que us direm. També es fa servir la perifrasi haver de més infinitiu, tan acostada al futur: Haureu de venir més d'hora.

No es considera admissible, i cal evitar-lo, l'ús de l'infinitiu amb valor d'imperatiu, que ha esdevingut tan habitual en castellà, especialment en certes frases negatives. En lloc, per tant, de frases com «No encendre foc al bosc», «No entrar sense permís», «No passar per la via», cal dir No encengueu foc al bosc, No entreu sense permís, No passeu per la via, és a dir, amb les formes de present de subjuntiu. En canvi, és admissible, encara que no tan habitual com en castellà, la perifrasi formada amb la preposició a i un infinitiu: A veure si véns, A escampar la boira, A treballar s'ha dit.

Les ordres negatives, com acabem de veure, no s'expressen per mitjà de l'imperatiu sinó del present de subjuntiu: No cridis, No ho facis, No us ho cregueu. En aquells verbs del segon grup que, com dir, creure, beure, encendre, viure, etc, presenten una g (o el grup sc irregular en el subjuntiu, cal fer atenció a la forma de la segona persona del plural; per a l'ús de la qual hom recomana la guia de la corresponent del singular: Així com diem No encenguis el foc, cal dir No encengueu el foc (i no «No enceneu el foc»). Aquestes ordres negatives es reforcen a cops amb l'adverbi pas, amb el qual es vol expressar que l'incompliment d'aquella ordre podria comportar greus conseqüències: No ho facis pas. Algunes vegades, en aquest cas, en lloc del present de subjuntiu es fa servir l'imperfet, amb què s'emfasitza encara més la prohibició: No us no cregueu pas. No no féssiu pas mai. No li diguessis pas res.

Albert Jane